

Коляда Наталія Миколаївна
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ПЕДАГОГІЧНА БІОГРАФІКА В ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ЦЕНТРУ ПЕДАГОГІЧНОГО КРАЄЗНАВСТВА

ПЕДАГОГІЧНА БІОГРАФІКА: актуальність наукових досліджень

- сучасний науково-інформаційний простір
- накопичення біографічної інформації,
- розвиток теоретичних та методичних засад біографічних досліджень щодо особливостей застосування дослідницького інструментарію, понятійного апарату,
- науково-видавнича робота у цьому напрямі

ТЕРМІНОЛОГІЯ

Базові поняття історико-біографічних студіювань, як широко використовуване в англomовному світі

«biography»,

а у вітчизняній науковій літературі та інформаційній практиці –

«біографія», «біографіка»,

«біографістика»,

«біобібліографія»

та ціла низка похідних від них

Неусталеність термінології, розпливчастість понятійного ряду нерідко вносять плутанину в розуміння об'єкта й самого предмета та проблемно-тематичного діапазону біографічних досліджень, ускладнює осмислення їх цілей і завдань, сприйняття змісту наукових студій, викладених у них ідей та практичних рішень, визначення видового, жанрового різноманіття біографічних праць і публікацій

Основні поняття та терміни

- **Біографія** - вихідне поняття, що відкриває весь термінологічний ряд у біографічних дослідженнях (у тому випадку, коли ми розуміємо його як безпосередній за своїм смисловим наповненням відповідник всеохоплюючому англійському історико-філософсько-культурологічному «biography»). У широкому контексті «біографію» – «biography» можна розглядати як історико-культурологічне явище, «що об'єднує різні види, роди й типи біографічного дослідження, що склалися історично», предмет і напрям літературної та наукової діяльності й саме мистецтво створювати життєписи

(С.В. Чишко)

- **Наукова біографія** -дослідження науковця, а «художню біографію» вважати типом біографії, головним предметом якої виступає мистецьке зображення історії життя реальної особи

(С.М. Ляшко)

Основні поняття та терміни

- **Біографіка** - сфера наукової та літературної творчості, видавничо-інформаційної роботи, частина вітчизняної гуманітарної культури

(В.І. Попик)

- **Біографістика** - винятково спеціальна історична дисципліна й галузь історичної науки. Її предметною областю виступає біографічне знання як історично сформований феномен

Предметом біографістики як наукової дисципліни є вивчення історії розвитку та узагальнення досвіду біографічних досліджень, опрацювання їх теоретико-методологічних, методичних, джерелознавчих та практично-прикладних проблем

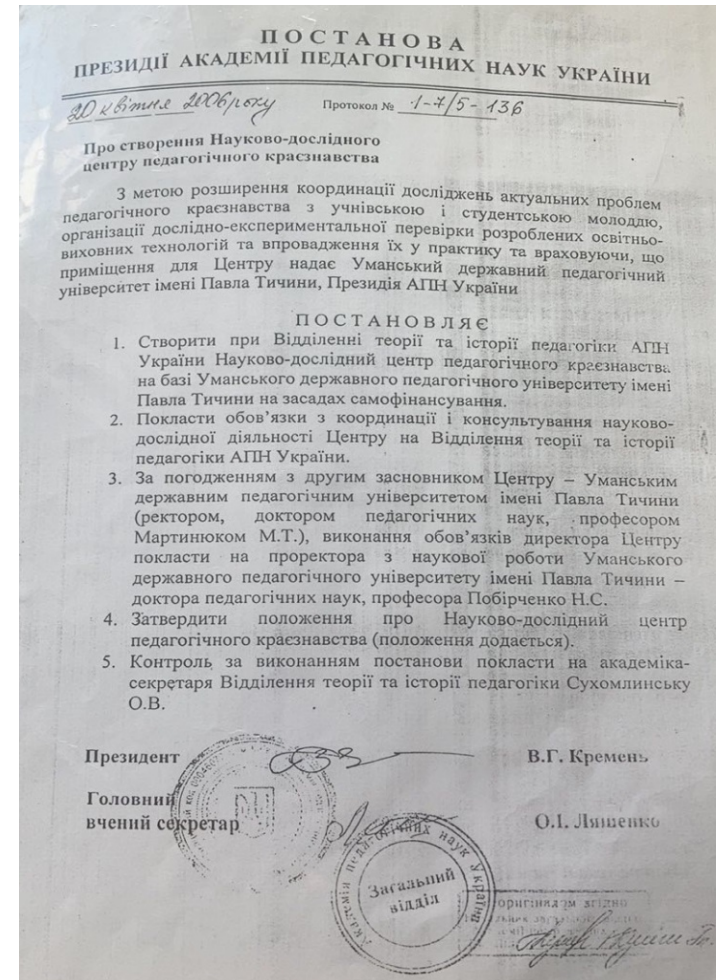
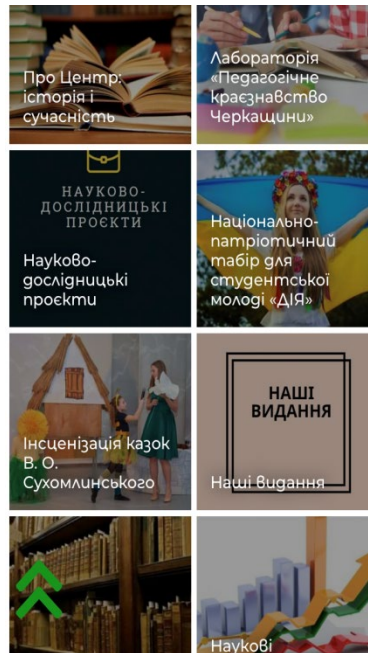
Об'єктом дослідження в біографістиці виступають різноманітні результати багатовікового поступу світової біографіки: опубліковані наукові праці, літературні біографії, словники й довідники, біографічні сегменти енциклопедій, збірники біографій, біобібліографії, праці з генеалогії та інших суміжних дисциплін тощо.

(В.І. Попик)

- Із біографістикою тісно пов'язана ціла низка спеціальних історичних дисциплін, насамперед **генеалогія, геральдика, іконографія, просопографія, мемуаристика, біобібліографія, бібліотеко-, архіво-, музеєзнавство, некрополістика.**

Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства подвійного підпорядкування НАПН України та МОН України

Створено у 2006 році
відповідно до постанови
Президії Академії
педагогічних наук України
(протокол № 1 –7/5 – 136 від
20 квітня 2006 року)

Науково-дослідний центр педагогічного краєзнавства

Мета і завдання:

- розвиток фундаментальних і прикладних досліджень із проблем педагогічного краєзнавства
- координація дослідницької діяльності вчених у галузі педагогічного краєзнавства,
- створення можливостей для апробації та впровадження у навчальний процес результатів досліджень
- залучення обдарованої молоді до активної науково-дослідної роботи

Структура Центру:

- Науково-дослідна лабораторія «Педагогічне краєзнавство Черкащини» (2003)
- науково-дослідні підрозділи ЗВО України
- наукові секції
(історії регіональної освіти, персоніфікованої педагогіки, історико-педагогічного джерелознавства)
- Національно-патріотичний табір для студентської молоді «Дія» (2014)

ЦЕНТР – НАУКОВИЙ ОСЕРЕДОК

- організація та проведення міжнародних і всеукраїнських наукових заходів
- підготовка наукових праць
- залучення молоді до науково-дослідницької роботи *(за 15-річну історію за результатами наукових досліджень захищено більше 50-ти дисертацій)*

Видання з проблем педагогічної біографіки

Результати науково-дослідної роботи співробітників центру висвітлені у численних виданнях —

- монографіях,
- бібліографічних покажчиках,
- публікаціях в українських і зарубіжних фахових наукових виданнях

(зокрема, з проблем педагогічної біографіки та біографістики)

Біографічні дослідження творчості педагогів та освітян

В. Науменко (1852–1919)

О. Русов (1847–1915)

О. Андрієвський (1845–1902)

П. Житецький (1837–1911)

І. Лучицький (1845–1918)

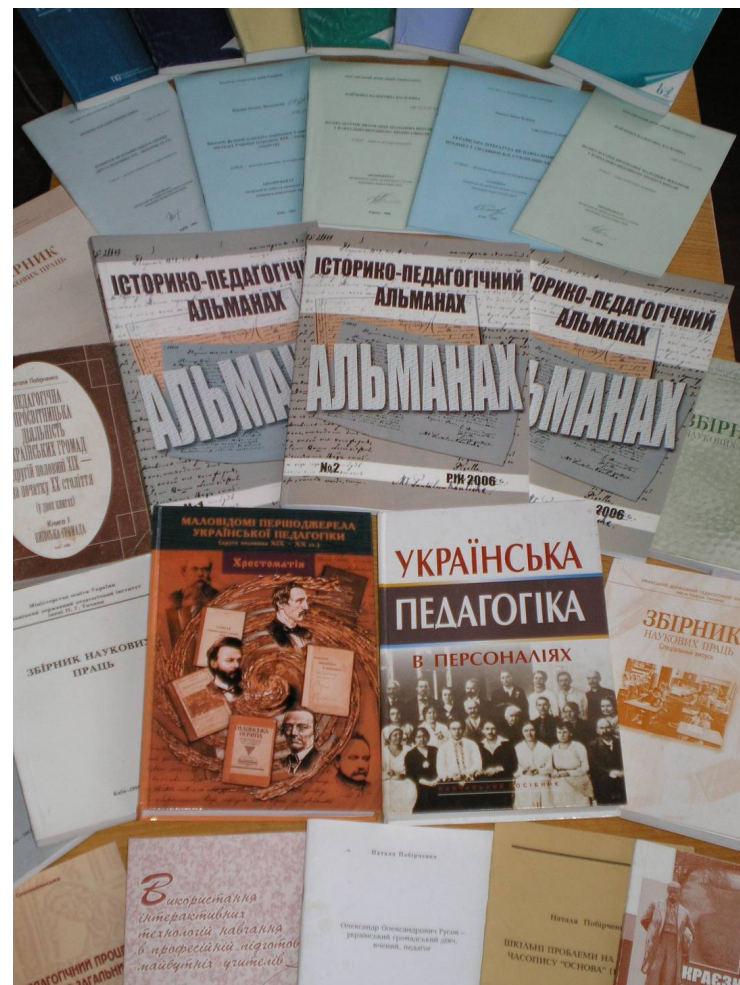
Н. Григоріїв (1883–1953)

В. Каразін (1773–1842)

В. Гумбольдт (1767–1835)

В. Лай (1862–1926)

та ін.

Практыко орієнтований принцип діяльності Центру

Результати **наукових біографічних досліджень** мають продовження через впровадження у практику діяльності ЗВО за такими напрямками:

- **пошуково-краєзнавча робота** викладачів і студентів;
- проведення **наукових заходів** (конференцій, семінарів);
- підготовка **наукових видань** («Жінки в історії соціальної роботи» (2018, 2020, 2022) та ін.);
- **проектна діяльність** (інноваційний проєкт Національно-патріотичний табір для студентської молоді «Дія» (XI зміна під гаслом «Наслідуймо видатних українців!», квітень 2019 р.);
- **науково-дослідні проєкти:** «Жінки в історії соціальної роботи» (2018-2022), «Освіта, шкільництво і педагогічна думка Черкащини» (2022) та ін.

ПЕДАГОГІЧНА БІОГРАФІКА: пошуково-краєзнавча робота викладачів і студентів

- розробка науково-дослідних тем
- студентська наукова робота
- дисертаційні дослідження
- підготовка наукових праць:
 - «Школа і долі» (2010),
 - «Долі репресованих освітян крізь призму сучасних студентських досліджень» (2011),
 - «Репресовані освітяни Черкащини» (2008),
 - «Святиться учителя ім'я» (2020) та ін.

Національно-патріотичний табір для студентської молоді «Дія»

XI зміна Національно-патріотичного табору для студентської молоді «ДІЯ» проходила під гаслом **«Наслідуймо видатних українців!»** (квітень 2019 р.).

Мета – висвітлення педагогічної діяльності видатних освітян України другої половини XIX – початку XX століття.

XI зміна національно-патріотичного табору «ДІЯ» відкрита!!!

Освітній та науково-дослідницький проєкт «ЖІНКИ В ІСТОРІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

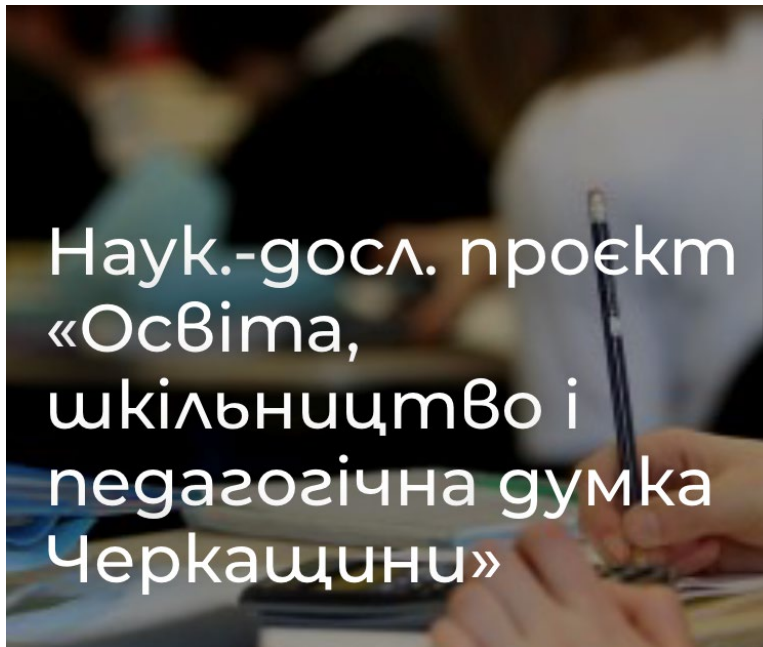
**Ініціатор - Гендерний центр
(Всеукраїнський осередок центрів
гендерної освіти України):**

- 2018 р. – монографія
**«Жінки в історії
соціальної роботи»**
- 2020 р., 2022 р. –
**«Жінки в історії
професійної соціальної
роботи: від ХІХ
століття і до
сьогодення»**

Шановні колеги!

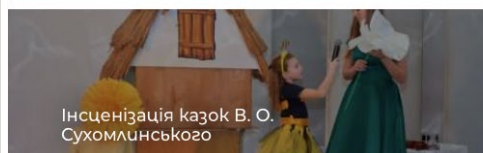
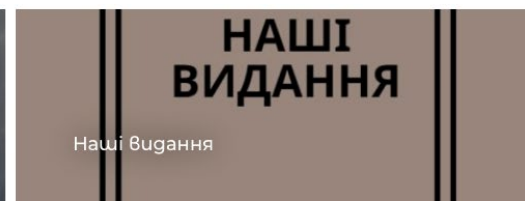
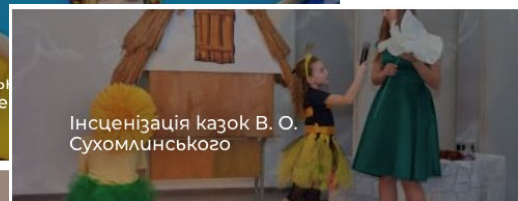
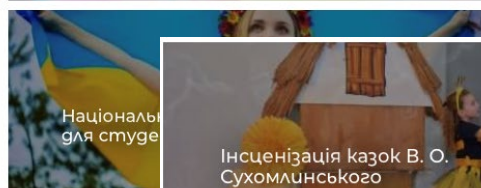
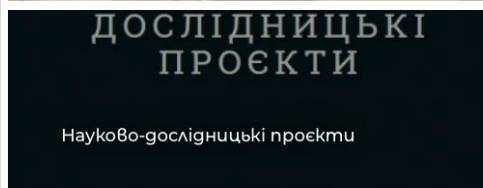
Запрошуємо долучитись до колективу авторів наукового видання

Орієнтовна тематика публікацій:

- Формування педагогічних процесів і освітньо-виховних систем.
- Джерелознавство як складова педагогічних досліджень.
- Розвиток національної педагогіки.
- Культурно-антропологічна історія освіти.
- Українська народна педагогіка в її історичному контексті.
- Історія розвитку освіти в Україні в різні історичні періоди.
- Дитинство як об'єкт історико-педагогічного знання.
- Персоналія в історико-педагогічному дискурсі.

<https://fspro.udpu.edu.ua/наука/науково-дослідний-центр-педагогічно/>

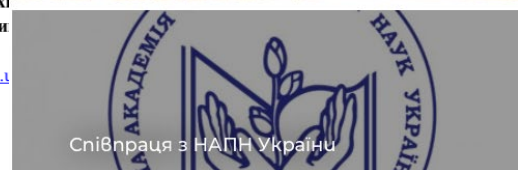

із 14

3.

Поліх Вікторія Ми

<https://dspace.udpu.edu.ua/>

2013

4.	<p>Коляда Наталія Миколаївна</p> <p>https://dspace.udpu.edu.ua/handle/6789/5023</p>	<p>Соціально-педагогічні засади розвитку дитячого руху в Україні (початок XX ст. – середина 30-х років XX ст.)</p>	<p>Дисертація на здобуття наукового ступеня д.пед.н.</p> <p>13.00.01 13.00.05</p>	<p>доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Побірченко Наталія Семенівна</p>
5.	<p>Кочубей Тетяна Дмитрівна</p>	<p>Розвиток української педагогічної думки другої половини</p>	<p>Дисертація на здобуття наукового</p>	<p>дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук,</p>

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Коляда Наталія Миколаївна
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини